

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Прокоф'єв Василь Олександрович

ПІБ здобувача

КУРСОВА РОБОТА

**Облік здійснення автомобільних перевезень: види, вимоги до претендентів
на придбання, документи, ліцензування**

тема

Навчальна
дисципліна

Облік за видами економічної діяльності

назва навчальної дисципліни

Ступінь освіти

Фаховий молодший бакалавр

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

Галузь знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

Спеціальність

071 Облік і оподаткування

код і найменування спеціальності

Освітньо-професійна
програма

Бухгалтерський облік

назва освітньо-професійної програми

Академічна група

О-2-24

назва академічної групи

Харків, 2025 рік

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ

Керівник:

Мельничук Марина Олексіївна, голова циклової комісії економіки, управління та адміністрування, викладач, спеціаліст вищої категорії, кандидат економічних наук

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

підпис здобувача

Василь ПРОКОФ'ЄВ

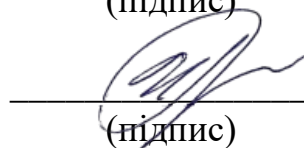
ІІ здобувача

Підсумкова оцінка: 95 (балів)

Члени комісії з захисту:

(підпис)

Марина МЕЛЬНИЧУК

(підпис)

Інна РУДЕНКО

**ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Прокоф'єв Василь Олександрович

ІІБ здобувача

ЗАВДАННЯ НА КУРСОВУ РОБОТУ

Навчальна
дисципліна

Облік за видами економічної діяльності

назва навчальної дисципліни

Тема роботи

Облік здійснення автомобільних перевезень: види,
вимоги до претендентів на придбання, документи,
ліцензування

тема курсової роботи

Термін подання
завершеної роботи

18.11.2025 р.

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

Виконання роботи за розділами	Термін виконання
Вибір та затвердження теми	02.09 – 14.09.2025
Добір та аналіз літератури за обраною темою	16.09 – 21.09.2025
Складання плану курсової роботи	23.09 – 28.09.2025
Написання вступу та I розділу	30.09 – 19.10.2025
Написання розрахункової частини (II розділ) курсової роботи	21.10 – 09.11.2025
Написання висновків та пропозицій, оформлення курсової роботи	11.11 – 16.11.2025
Подання курсової роботи керівнику для рецензування (для рекомендації до захисту)	18.11 – 30.11.2025
Захист курсової роботи	02.12 – 07.12.2025

Графік виконання роботи

Завдання видав

Науковий керівник,

кандидат економічних наук

Марина МЕЛЬНИЧУК

(підпис)

Завдання отримав

Здобувач

Василь ПРОКОФ'ЄВ

(підпис)

ІІ здобувача

«14» вересня 2025 р.

«14» вересня 2025 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ОБЛІК ЗДІЙСНЕННЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ: ВИДИ, ВИМОГИ ДО ПРЕТЕНДЕНТІВ НА ПРИДБАННЯ, ДОКУМЕНТИ, ЛІЦЕНЗУВАННЯ	5
1.1. Теоретичні основи автомобільних перевезень	5
1.2. Документальне забезпечення автомобільних перевезень	11
1.3. Ліцензування діяльності перевізників	15
РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА	20
ВИСНОВКИ	31
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	33

ВСТУП

Автомобільні перевезення є однією з ключових сфер господарської діяльності, що забезпечує рух товарів та послуг у межах країни та за її межами. Ведення обліку в цій сфері має особливе значення, адже воно пов'язане не лише з фінансовими результатами підприємства, а й з дотриманням законодавчих вимог, безпеки та ліцензійних правил.

РОЗДІЛ 1.

ОБЛІК ЗДІЙСНЕННЯ АВТОМОБІЛЬНИХ ПЕРЕВЕЗЕНЬ: ВИДИ, ВИМОГИ ДО ПРЕТЕНДЕНТІВ НА ПРИДБАННЯ, ДОКУМЕНТИ, ЛІЦЕНЗУВАННЯ

1.1. Поняття, сутність та класифікація автомобільних перевезень

Автомобільні перевезення являють собою процес переміщення пасажирів, вантажів або багажу за допомогою автомобільного транспорту, який здійснюється на основі договірних відносин між перевізником і замовником транспортних послуг. Відповідно до Закону України «Про автомобільний транспорт» №2344-III, автомобільні перевезення розглядаються як вид господарської діяльності, що передбачає комерційну експлуатацію транспортних засобів, організацію руху, забезпечення безпеки дорожнього процесу, контроль технічного стану транспортних засобів та ведення обліку транспортних операцій.

Сутність автомобільних перевезень полягає у наданні транспортних послуг шляхом переміщення осіб або матеріальних цінностей з пункту відправлення до пункту призначення з дотриманням установлених нормативів часу, безпеки та якості. У цьому контексті автомобільні перевезення мають господарський характер, оскільки здійснюються з метою отримання прибутку або задоволення виробничих потреб підприємства. Вони мають процесну природу, що відображає їх комплексний характер, який поєднує технічні, організаційні, економічні та правові аспекти. Діяльність у сфері автомобільних перевезень регламентується чинними нормативно-правовими актами, зокрема Законом України «Про автомобільний транспорт», Правилами перевезень вантажів і пасажирів, а також Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з перевезень.

Класифікація автомобільних перевезень здійснюється за низкою ознак. Залежно від виду перевезеного об'єкта розрізняють вантажні, пасажирські,

багажні, поштові, а також перевезення небезпечних, великогабаритних і спеціальних вантажів. Вантажні перевезення передбачають транспортування сировини, матеріалів і готової продукції, тоді як пасажирські можуть бути регулярними, нерегулярними, таксомоторними або міжнародними. За характером діяльності виділяють комерційні (платні) перевезення, які здійснюються на договірних засадах для сторонніх осіб, та власні (внутрішньогосподарські) перевезення, що виконуються підприємством для власних потреб без мети отримання прибутку.

Залежно від територіальних меж автомобільні перевезення можуть бути міськими, приміськими, міжміськими (внутрішньообласними, міжобласними) або міжнародними. За ознакою регулярності вони поділяються на регулярні — що здійснюються за встановленими маршрутами, графіками та тарифами, і нерегулярні (разові, замовні), які виконуються за окремими договорами. За способом організації транспортного процесу розрізняють прямі перевезення, що виконуються одним перевізником без перевантажень, та змішані (комбіновані), які передбачають використання кількох видів транспорту, наприклад автомобільного у поєднанні із залізничним або морським.

Таким чином, автомобільні перевезення становлять складну багатокомпонентну систему, що має суттєве значення для розвитку економіки України. Вони забезпечують понад 70% внутрішніх транспортних потоків держави, сприяють функціонуванню промислових, торговельних і соціальних структур. Ефективна організація, облік та ліцензування автомобільних перевезень є важливими передумовами забезпечення їх безпечності, результативності та законності.

Автомобільний транспорт відіграє важливу роль у забезпеченні економічної діяльності підприємств, розвитку торгівлі та підвищенні рівня соціальної мобільності населення. Залежно від об'єкта перевезення та характеру наданих послуг, автомобільні перевезення поділяються на вантажні, пасажирські та спеціальні. Така класифікація закріплена у Законі України «Про

автомобільний транспорт» №2344-III та в Правилах перевезень вантажів і пасажирів автомобільним транспортом в Україні.

Вантажні перевезення являють собою процес транспортування матеріальних цінностей, таких як сировина, товари чи обладнання, від вантажовідправника до вантажоотримувача із використанням автомобільного транспорту. Вони здійснюються на підставі договору перевезення вантажу та підтверджуються товарно-транспортною накладною, що є основним первинним документом обліку. Діяльність у цій сфері регламентується Правилами перевезень вантажів автомобільним транспортом, затвердженими наказом Міністерства транспорту України №363 від 14 жовтня 1997 року. Залежно від особливостей перевезених об'єктів розрізняють загальні (масові) перевезення продовольчих, промислових товарів і будівельних матеріалів, спеціалізовані перевезення, що здійснюються із застосуванням спеціального рухомого складу — цистерн, рефрижераторів, контейнеровозів, автопоїздів, а також перевезення небезпечних вантажів, які можливі лише за наявності відповідних дозволів і підготовленого персоналу. Окреме місце займають міжнародні вантажні перевезення, що підлягають митному контролю та регулюються положеннями Конвенції CMR (Женева, 1956 р.) і міжнародними договорами України. В економічному аспекті вантажні перевезення формують основу логістичних процесів підприємства, впливають на собівартість продукції та обумовлюють необхідність ведення точного обліку витрат на паливо, технічне обслуговування, амортизацію та оплату праці водіїв.

Пасажирські перевезення визначаються як діяльність, спрямована на переміщення фізичних осіб з місця відправлення до місця призначення автомобільним транспортом. Відповідно до статті 39 Закону України «Про автомобільний транспорт», вони поділяються на регулярні, нерегулярні (замовні), таксомоторні та міжнародні. Регулярні перевезення виконуються за затвердженими маршрутами, розкладом і тарифами, до них належать міські, приміські, міжміські та міжнародні маршрути. Нерегулярні перевезення здійснюються на замовлення юридичних або фізичних осіб для задоволення

індивідуальних потреб. Таксомоторні перевезення передбачають використання легкових автомобілів для індивідуального обслуговування пасажирів, тоді як міжнародні пасажирські перевезення потребують наявності спеціальної ліцензії та дотримання вимог міжнародних угод щодо допуску перевізників до виконання рейсів за межами України. Документальне оформлення пасажирських перевезень включає договір перевезення пасажирів, квиток, розклад руху, ліцензію перевізника та дорожній лист. У бухгалтерському обліку доходи від пасажирських перевезень формуються на підставі виручки від реалізації квитків, а витрати обліковуються за статтями експлуатаційних витрат транспортних засобів.

Спеціальні автомобільні перевезення являють собою діяльність, що потребує особливих умов організації, технічного оснащення транспортних засобів та спеціальної підготовки персоналу. До цієї категорії належать перевезення небезпечних вантажів, зокрема пального, вибухових і токсичних речовин, які здійснюються відповідно до положень Європейської угоди ADR. Також до спеціальних належать перевезення великогабаритних і великовагових вантажів, що виконуються за погодженими маршрутами з отриманням спеціальних дозволів, перевезення цінних вантажів, гуманітарної допомоги, тварин, а також медичні, аварійно-рятувальні, військові та комунальні перевезення. Нормативну базу для цих видів діяльності становлять, зокрема, Постанова Кабінету Міністрів України №1001 від 2 грудня 2015 року «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезень пасажирів, небезпечних вантажів і багажу автомобільним транспортом» та Наказ МВС України №822 від 26 липня 2018 року «Про затвердження Правил дорожнього перевезення небезпечних вантажів». Для виконання таких перевезень обов'язковими є наявність спеціалізованого транспорту, підготовленого персоналу, погоджених маршрутів руху та забезпечення посиленого контролю безпеки.

Класифікація автомобільних перевезень за видами є важливим інструментом раціональної організації транспортного процесу, дозволяє

визначити специфіку документального оформлення, ліцензування та бухгалтерського обліку. Кожен вид перевезень має свої особливі вимоги до перевізника, рухомого складу та системи управління безпекою, що зумовлює необхідність чіткого нормативно-правового регулювання у цій сфері.

Автомобільні перевезення — це складна система взаємопов'язаних дій, у якій беруть участь кілька суб'єктів: перевізник, замовник (вантажовідправник), вантажоодержувач, водій, пасажир та органи державного управління. Від узгодженості їхніх дій залежить безперервність, безпека й ефективність транспортного процесу.

Перевізник є центральною ланкою транспортної системи, що безпосередньо здійснює перевезення пасажирів або вантажів. Він відповідає за технічну справність транспортних засобів, підготовку персоналу, оформлення перевізних документів і дотримання вимог безпеки дорожнього руху. Перевізник несе цивільно-правову відповідальність за збереження вантажу, своєчасність і якість наданих послуг.

Замовник (вантажовідправник) ініціює перевезення, укладає договір із перевізником, готує вантаж до транспортування, оформлює товарно-транспортні документи та здійснює оплату послуг. Він несе відповідальність за достовірність інформації про вантаж і своєчасність розрахунків.

Вантажоодержувач приймає вантаж у пункті призначення, перевіряє його стан, підтверджує факт приймання підписом у документах та бере участь у врегулюванні претензій у разі пошкодження чи втрати вантажу.

Водій транспортного засобу є безпосереднім виконавцем перевізного процесу. Він здійснює технічну експлуатацію автомобіля, контролює його справність, веде подорожній лист, дотримується правил дорожнього руху, режимів праці та відпочинку, забезпечує безпечне перевезення пасажирів і вантажів.

Пасажир виступає користувачем транспортних послуг. Він має право на безпечне, комфортне й своєчасне перевезення та зобов'язаний дотримуватись правил користування транспортом і своєчасно оплачувати проїзд.

Органи державного управління та контролю забезпечують регулювання й нагляд у сфері транспорту. Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України формує державну політику в галузі; Укртрансбезпека здійснює ліцензування, перевірки та контроль за дотриманням вимог законодавства; Національна поліція відповідає за безпеку дорожнього руху, а органи місцевого самоврядування – за організацію маршрутів і тарифів на місцевому рівні.

Отже, ефективність автомобільних перевезень залежить від чіткої взаємодії всіх учасників транспортного процесу. Злагоджена робота перевізників, замовників, водіїв і державних органів забезпечує безпечність, законність та результативність транспортної діяльності, що є важливою умовою сталого розвитку галузі.

Діяльність автомобільного транспорту в Україні регулюється системою нормативно-правових актів, що визначають порядок здійснення перевезень, вимоги до перевізників, транспортних засобів та безпеки дорожнього руху. Основною метою правового регулювання є забезпечення законності, безпечності та якості транспортних послуг, а також створення конкурентного середовища у сфері перевезень.

Базовим законодавчим актом є Закон України «Про автомобільний транспорт» № 2344-III від 5 квітня 2001 р., який визначає загальні засади діяльності перевізників, права й обов'язки учасників транспортного процесу, порядок організації внутрішніх і міжнародних перевезень, а також регламентує процедуру ліцензування господарської діяльності у сфері транспорту.

Важливе значення має Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» № 222-VIII від 2 березня 2015 р., що встановлює єдиний порядок отримання, переоформлення та анулювання ліцензій, а також систему державного контролю за дотриманням ліцензійних умов. Безпосередньо ці умови конкретизовані в Постанові Кабінету Міністрів України № 1001 від 2 грудня 2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезень пасажирів, небезпечних

вантажів і багажу автомобільним транспортом». Документ визначає вимоги до матеріально-технічної бази, персоналу, технічного стану транспорту та порядку подання документів для отримання ліцензії.

Порядок оформлення перевізної документації регламентують Правила перевезень вантажів автомобільним транспортом (наказ Мінтрансу № 363 від 14.10.1997 р.) та Правила надання послуг пасажирського автомобільного транспорту (постанова КМУ № 176 від 18.02.1997 р.). Основними первинними документами є товарно-транспортна накладна, подорожній лист і акт виконаних робіт, які підтверджують факт перевезення та слугують підставою для розрахунків між сторонами.

У сфері перевезення небезпечних вантажів застосовується Європейська угода ADR (Женева, 1957 р.), що встановлює міжнародні стандарти пакування, маркування та технічного оснащення транспортних засобів.

Державне регулювання та контроль у сфері автомобільного транспорту здійснюють Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України та Державна служба України з безпеки на транспорті (Укртрансбезпека), які відповідають за формування політики, видачу ліцензій, проведення перевірок і нагляд за безпекою перевезень.

Нормативно-правова база функціонування автомобільного транспорту в Україні формує комплексну систему регулювання, що охоплює організацію перевезень, документальне забезпечення, ліцензування та контроль. Дотримання вимог законодавства є запорукою законної, безпечної й ефективної діяльності перевізників.

1.2. Документальне забезпечення автомобільних перевезень

Документальне оформлення перевезень є ключовим елементом організації автомобільного транспорту, адже саме первинні документи підтверджують законність здійснення перевезення, факт надання послуг і виконання договірних зобов'язань. Вони слугують підставою для

взаєморозрахунків між перевізником і замовником, контролю за використанням транспортних засобів, пального та забезпечення безпеки дорожнього руху.

Відповідно до Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні, затверджених наказом Міністерства транспорту № 363 від 14 жовтня 1997 року, основними документами, що супроводжують перевезення, є товарно-транспортна накладна (ТТН), подорожній лист і акт виконаних робіт (наданих послуг). Вони мають юридичну силу та є доказом фактичного виконання перевезення.

Товарно-транспортна накладна (ТТН) є основним документом, що підтверджує факт перевезення вантажу. Вона одночасно виконує функції первинного облікового документа і договору-звітності між відправником, перевізником та одержувачем. У ТТН зазначаються реквізити сторін, дані про транспортний засіб, водія, вид, вагу і кількість вантажу, місце завантаження та розвантаження, дати і підписи відповідальних осіб. Накладна оформлюється щонайменше у чотирьох примірниках і супроводжує вантаж протягом усього маршруту.

Подорожній лист автомобіля засвідчує виконання транспортної роботи водієм і використання транспортного засобу. Він містить дані про маршрут руху, показники спідометра, кількість відпущеного та фактично витраченого пального, відмітки про технічний стан автомобіля і результати медичного огляду водія. Подорожній лист підтверджує легальність рейсу, використовується для контролю роботи персоналу, пробігу автомобіля та визначення ефективності перевезень.

Акт виконаних робіт (наданих послуг) складається після завершення перевезення між перевізником і замовником. У ньому фіксуються обсяг виконаних перевезень, кілометраж, тоннаж, сума оплати та підписи уповноважених представників сторін. Цей документ є підставою для розрахунків і виставлення рахунків-фактур.

Крім основних документів, у транспортній діяльності використовуються й додаткові форми, зокрема заявки на перевезення, дорожні відомості, акти на

списання пального, звіти водіїв, журнали обліку рейсів, технічного стану транспортних засобів і медичних оглядів. Їх ведення забезпечує контроль за роботою автотранспорту та виконанням вимог безпеки.

Усі документи повинні містити обов'язкові реквізити – назву, дату, зміст операції, підписи відповідальних осіб – і зберігатися на підприємстві у строки, визначені законодавством. Вони мають подвійне значення: юридичне – як підтвердження законності перевезення, та організаційно-контрольне – як основа для аналізу діяльності перевізника.

Документальне забезпечення є невід'ємною складовою організації автомобільних перевезень. Правильне та повне оформлення первинних документів гарантує законність транспортної діяльності, забезпечує належний контроль за виконанням перевезень і сприяє підвищенню ефективності управління автотранспортним підприємством.

Сучасний розвиток транспортної галузі України супроводжується переходом до цифрових форм обліку та контролю перевезень. Електронний документообіг у сфері автомобільного транспорту забезпечує оперативність обміну даними між перевізниками, замовниками, контролюючими органами та державними інформаційними системами, зменшує кількість паперових документів і мінімізує ризик помилок чи підробок.

Основою цифрової взаємодії є впровадження електронних товарно-транспортних накладних (e-ТТН). Вони поступово замінюють традиційні паперові форми відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 207 від 17 березня 2021 року «Про реалізацію експериментального проекту щодо впровадження електронної товарно-транспортної накладної». Електронна ТТН має таку ж юридичну силу, як і паперова, але створюється, підписується та зберігається в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису (КЕП).

Завдяки цьому забезпечується автоматичний контроль перевезень, фіксується дата і час оформлення документа, маршрут руху та інформація про сторони перевізного процесу.

Окрім е-ТТН, у практиці автотранспортних підприємств поширюється застосування електронних подорожніх листів. Вони формуються в автоматизованих системах управління транспортом і містять ті самі реквізити, що й паперові: дані про автомобіль, водія, маршрут, витрати пального, час виїзду та повернення. Такі документи інтегруються з GPS-моніторингом і системами обліку пального, що дозволяє вести аналітику пробігу та ефективності використання автопарку.

Важливим напрямом цифровізації є використання електронних актів виконаних робіт та електронних рахунків-фактур, які підписуються КЕП обох сторін після завершення перевезення. Це значно прискорює розрахунки між замовником і перевізником, забезпечує прозорість договірних відносин і скорочує час документообігу.

Інформація про ліцензованих перевізників, транспортні засоби та дозволи на перевезення небезпечних вантажів зберігається у Єдиному державному реєстрі суб'єктів господарювання, які провадять діяльність у сфері автомобільного транспорту, що адмініструється Державною службою України з безпеки на транспорті (Укртрансбезпекою). Цей реєстр забезпечує публічний доступ до даних про ліцензії, дозволи та відповідальних осіб перевізників.

До переваг електронного документообігу належать:

- зменшення адміністративного навантаження на підприємства;
- оперативний обмін інформацією між усіма учасниками перевізного процесу;
- зниження ризику втрати або фальсифікації документів;
- підвищення ефективності державного контролю;
- економія часу і матеріальних ресурсів.

Перехід до цифрових форм документування є складовою державної стратегії «Цифрова держава», спрямованої на створення єдиного електронного середовища у сфері транспорту. Впровадження е-ТТН, електронних подорожніх листів і інтеграція з системами GPS та податковими сервісами

забезпечують прозорість, законність і контрольованість транспортної діяльності.

1.3. Ліцензування діяльності перевізників

Ліцензування діяльності автомобільних перевізників є важливим інструментом державного регулювання транспортного ринку, який забезпечує дотримання вимог безпеки, законності та якості транспортних послуг. Наявність ліцензії підтверджує право суб'єкта господарювання на законне здійснення перевезень і гарантує, що він має необхідну матеріально-технічну базу, кваліфікований персонал та справний автопарк.

Нормативно-правову основу ліцензування становлять Закони України «Про автомобільний транспорт» і «Про ліцензування видів господарської діяльності», а також Постанова Кабінету Міністрів України № 1001 від 2 грудня 2015 року, яка визначає Ліцензійні умови провадження діяльності з перевезень пасажирів, вантажів і небезпечних матеріалів.

Ліцензуванню підлягають усі види комерційних автомобільних перевезень – вантажні, пасажирські, міжнародні та перевезення небезпечних вантажів. Водночас ліцензія не потрібна для внутрішньогосподарських перевезень власних вантажів і транспорту спеціального призначення.

Видачу ліцензій здійснює Державна служба України з безпеки на транспорті (Укртрансбезпека), яка приймає та розглядає заяви, перевіряє документи й вносить перевізників до Єдиного державного реєстру ліцензіатів. Процедура отримання ліцензії передбачає подання заяви з пакетом документів, що підтверджують наявність транспорту, технічної бази, підготовленого персоналу та чинних страхових полісів.

Розгляд документів триває до десяти робочих днів. У разі відповідності заявника встановленим вимогам Укртрансбезпека видає електронну ліцензію без обмеження строку дії. Відмову у видачі отримують підприємства, які

подали неповні або недостовірні дані, не мають технічних чи кадрових умов для здійснення діяльності.

На кожен транспортний засіб оформлюється ліцензійна картка, що підтверджує законність його використання у перевізному процесі. Усі зміни щодо транспорту або місця базування перевізник зобов'язаний своєчасно повідомляти до органу ліцензування.

Таким чином, система ліцензування у сфері автомобільних перевезень є гарантією безпечної та законної роботи перевізників. Вона сприяє упорядкуванню ринку транспортних послуг, забезпечує контроль з боку держави та формує конкурентне середовище, орієнтоване на дотримання стандартів якості й безпеки.

Для отримання ліцензії на здійснення автомобільних перевезень суб'єкт господарювання повинен відповідати низці вимог, визначених законодавством. Основні критерії встановлені постановою Кабінету Міністрів України № 1001 від 2 грудня 2015 року «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезень пасажирів, небезпечних вантажів і багажу автомобільним транспортом». Виконання цих умов є обов'язковою передумовою для отримання ліцензії та продовження діяльності перевізника в правовому полі.

Першою групою виступають кадрові вимоги, спрямовані на забезпечення професійної підготовки працівників, які беруть участь у процесі перевезень. Водії транспортних засобів повинні мати відповідне посвідчення водія та стаж керування не менше трьох років, а у випадку пасажирських або міжнародних перевезень – не менше п'яти. Перед початком та після завершення рейсу водії зобов'язані проходити медичний огляд, результати якого фіксуються у відповідних журналах. Для здійснення міжнародних перевезень водій повинен мати свідоцтво професійної компетентності, отримане за результатами спеціального навчання.

На кожному підприємстві, що провадить діяльність у сфері перевезень, повинна бути призначена відповідальна особа за безпеку перевезень, яка має

спеціальну освіту або підтверджений досвід роботи у транспортній галузі. Крім того, перевізник зобов'язаний вести облік технічних і медичних оглядів, а також формувати особові справи водіїв, де зберігаються копії документів, медичні довідки та відомості про проходження професійної підготовки. Кваліфікація та дисципліна персоналу безпосередньо впливають на безпечність дорожнього руху та якість наданих послуг, тому кадрові вимоги є одним із ключових елементів системи ліцензування.

Друга група – технічні вимоги, що визначають рівень готовності автотранспортних засобів і матеріально-технічної бази підприємства. Перевізник повинен мати у власності або користуванні справні транспортні засоби, які відповідають технічним, екологічним і безпековим стандартам. Наявність таких транспортних засобів підтверджується документально – свідоцтвами про реєстрацію, договорами оренди або лізингу. Автомобілі мають проходити обов'язковий технічний контроль у встановлені строки, а перед кожним рейсом – перевірку технічного стану механіком або інженером з технічного контролю.

Підприємство зобов'язане забезпечити належні умови для зберігання транспорту, зокрема гаражі чи стоянки, а також укладені договори на технічне обслуговування. Кожен автомобіль має бути обладнаний тахографом для контролю режиму праці водія, аптечкою, вогнегасником, знаком аварійної зупинки та іншими засобами безпеки. Для великих автопідприємств рекомендовано впроваджувати GPS-системи моніторингу для відстеження маршруту руху та витрат пального.

Особливі вимоги встановлюються для перевізників, що здійснюють перевезення небезпечних вантажів. Такий транспорт повинен відповідати нормам Європейської угоди ADR, мати спеціальне маркування, обладнання, сертифікати відповідності, а водії – проходити спеціальне навчання. Виконання цих вимог гарантує високий рівень безпеки перевезень і запобігає виникненню надзвичайних ситуацій.

Третю групу становлять фінансові вимоги, які визначають економічну стабільність підприємства і його здатність забезпечувати безперервну діяльність. Перевізник має підтвердити наявність достатніх власних або залучених коштів для утримання транспортних засобів, виплати заробітної плати працівникам та виконання своїх договірних зобов'язань. Обов'язковою умовою є відсутність податкової заборгованості, судових справ про банкрутство або фінансову неспроможність.

Підприємство повинно мати чинні договори страхування цивільно-правової відповідальності перевізника, страхування пасажирів від нещасних випадків і страхування вантажів під час транспортування. Окрім цього, перевізник зобов'язаний своєчасно подавати фінансову та податкову звітність, дотримуватися вимог щодо оплати праці, соціального страхування працівників і сплати єдиного соціального внеску. Для суб'єктів, які здійснюють міжнародні перевезення, діють додаткові вимоги Європейської конференції міністрів транспорту (ЄКМТ), що передбачають наявність мінімального статутного капіталу або банківської гарантії, здатної покрити можливі фінансові ризики під час виконання міжнародних перевезень.

Таким чином, кадрові, технічні та фінансові вимоги формують єдину систему критеріїв, що визначає професійний, матеріальний і організаційний рівень автотранспортного підприємства. Дотримання цих умов гарантує безпечність, надійність і стабільність транспортної діяльності, а також підвищує довіру держави та споживачів до перевізника. Виконання Ліцензійних умов є не лише формальністю, а передусім запорукою ефективного функціонування автомобільного транспорту як важливої складової економічної системи України.

Контроль за дотриманням ліцензійних умов у сфері автомобільних перевезень є ключовим елементом державної політики, спрямованої на забезпечення безпеки дорожнього руху та законності діяльності перевізників. Його мета полягає у запобіганні порушенням, виявленні нелегальних перевізників і підвищенні відповідальності суб'єктів господарювання.

Правову основу контролю становлять Закон України «Про автомобільний транспорт», Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності», постанова Кабінету Міністрів України № 1001 від 2 грудня 2015 року та норми Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Основним органом контролю є Державна служба України з безпеки на транспорті (Укртрансбезпека), яка проводить планові, позапланові й рейдові перевірки, контролює технічний стан транспортних засобів, ведення документації, дотримання режиму праці водіїв і безпеки перевезень. До контролю залучаються також Національна поліція, що перевіряє наявність ліцензії та дотримання правил дорожнього руху, і органи місцевого самоврядування, які стежать за організацією пасажирських перевезень на територіях громад.

Найпоширенішими порушеннями ліцензійних умов є здійснення перевезень без чинної ліцензії або ліцензійної картки, використання незареєстрованих у ліцензії транспортних засобів, відсутність медичних чи технічних оглядів, а також порушення правил перевезення небезпечних вантажів. Такі дії становлять загрозу безпеці руху та підривають конкурентоспроможність легальних перевізників.

Відповідальність за порушення ліцензійних умов може бути адміністративною, господарсько-правовою або кримінальною. Адміністративні стягнення передбачають штрафи до 17 тисяч гривень, господарські санкції – припинення чи анулювання ліцензії, а кримінальна відповідальність настає у разі тяжких наслідків порушень, передбачених статтею 286 Кримінального кодексу України.

Для запобігання порушенням перевізникам рекомендовано впроваджувати систему внутрішнього контролю, забезпечувати регулярні медичні та технічні огляди, проводити навчання персоналу з безпеки руху та застосовувати електронні системи моніторингу (тахографи, GPS).

Отже, система контролю і відповідальності у сфері автомобільних перевезень гарантує дотримання законодавчих вимог, підвищує рівень безпеки

та забезпечує прозорість діяльності перевізників, створюючи умови для стабільного розвитку легального транспортного ринку України.

РОЗДІЛ 2. ПРАКТИЧНА ЧАСТИНА

Початковий баланс на 01.01.20XXр. у формі №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан)

Форма № 1 (НП(С)БО 1)

Підприємство	ТОВ "0-2-24_11_Прокоф'єв В.О."
Вид діяльності	Виробнича
Адреса	Харківська обл., м. Дергачі, вул. Залізнична, 9
Код ЄДРПОУ	12345678

Код	Стаття	На початок	На
	I. Необоротні активи		
1000	Нематеріальні активи:		16,06
1001	первісна вартість		17,12
1002	накопичена амортизація		(1,06)
1010	Основні засоби:		64,62
1011	первісна вартість		88,62
1012	знос		(24,00)
1095	Усього за розділом I		80,68
	II. Оборотні активи		
1100	Запаси		41,13
1101	у т.ч. виробничі запаси		1,23
1102	незавершене виробництво		0,07
1103	готова продукція		28,60
1104	товари		11,23
1110	Малоцінні та швидкозношувані предмети		0,24
1125	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи,		0,40
1155	Інша поточна дебіторська заборгованість		0,09
1165	Гроші та їх еквіваленти		131,50
1166	у т.ч. готівка		1,07
1167	рахунки в банках		130,43
1195	Усього за розділом II		173,36
1300	БАЛАНС		254,04

Код	Стаття	На початок	На кінець
	I. Власний капітал		
1400	Зареєстрований (пайовий) капітал		120,00
1420	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		7,69
1495	Усього за розділом I		127,69
	II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення		
1510	Довгострокові кредити банків		120,00
1595	Усього за розділом II		120,00
	III. Поточні зобов'язання і забезпечення		
1600	Короткострокові кредити банків		1,00
1615	Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги		2,12
1620	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом		0,54
1625	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування		0,69
1630	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці		2,00
1695	Усього за розділом III		6,35
1900	БАЛАНС		254,04

Керівник	_____	Сидоренко Ю.Б.
Головний бухгалтер	_____	Прокоф'єв В.О.

Рахунки синтетичного обліку за даними таблиці

Рахунок 10 «Основні засоби»

Дт	Кт
Сальдо на початок: 88 620 грн	
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 12 «Нематеріальні активи»

Дт	Кт
Сальдо на початок: 17 120 грн	
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 13 «Знос основних засобів»

Дт	Кт
	Сальдо на початок: 24 000 грн
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 133 «Знос нематеріальних активів»

Дт	Кт
	Сальдо на початок: 1 060 грн
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 20 «Матеріали»

Дт	Кт
Сальдо на початок: 1 230 грн	
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 23 «Незавершене виробництво»

Дт	Кт
Сальдо на початок: 70 грн	
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 22 «МПП»

Дт	Кт
Сальдо на початок: 240 грн	
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 26 «Готова продукція»

Дт	Кт
Сальдо на початок: 28 600 грн	
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 28 «Товари»

Дт	Кт
Сальдо на початок: 11 230 грн	
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 31 «Поточний рахунок»

Дт	Кт
Сальдо на початок: 130 430 грн	
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 30 «Каса»

Дт	Кт
Сальдо на початок: 1 070 грн	
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 63 «Постачальники»

Дт	Кт
	Сальдо на початок: 2 120 грн
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 36 «Покупці і замовники»

Дт	Кт
Сальдо на початок: 400 грн	
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 65 «Страховання»

Дт	Кт
	Сальдо на початок: 690 грн
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 64 «Розрахунки з бюджетом»

Дт	Кт
	Сальдо на початок: 540 грн
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 66 «Оплата праці»

Дт	Кт
	Сальдо на початок: 2 000 грн
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 37 «Підзвітні особи»

Дт	Кт
Сальдо на початок: 90 грн	
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 40 «Статутний капітал»

Дт	Кт
	Сальдо на початок: 120 000 грн
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 44 «Нерозподілений прибуток»

Дт	Кт
	Сальдо на початок: 7 690 грн
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 60 «Короткострокові позики»

Дт	Кт
	Сальдо на початок: 1 000 грн
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Рахунок 50 «Довгострокові позики»

Дт	Кт
	Сальдо на початок: 120 000 грн
Обороти	Обороти
Сальдо на кінець	

Перелік господарських операцій

№ з/п	Зміст господарської операції	Сума, грн.
1	Надійшли виробничі запаси (матеріали) на суму 600 грн, у т.ч. ПДВ ПДВ = $600 \div 6 = 100$	500
2	Відображено податковий кредит з ПДВ	100
3	Надійшли МШП на суму 600 грн, у т.ч. ПДВ ПДВ = $600 \div 6 = 100$	500
4	Відображено податковий кредит з ПДВ	100
5	Використано матеріали на виробництво	1 500
6	Нарахована заробітна плата робітникам	26 000
7	Утримано ПДФО (18%)	4 680
8	Утримано військовий збір (1,5%)	390
9	Нараховано ЄСВ (22%)	5 720
10	Сплачено ПДФО	4 680
11	Сплачено військовий збір	390
12	Сплачено ЄСВ	5 720
13	Отримано до каси зарплату до видачі ($26\ 000 - 4\ 680 - 390$)	20 930
14	Видано готівку під звіт	1 500
15	Придбано верстат на суму 2 400 грн, у т.ч. ПДВ (ПДВ = 400)	2000
16	Відображено податковий кредит з ПДВ	400
17	Транспортні витрати на верстат	1 000
18	Первісна вартість верстату	3 000 ($2\ 000 + 1\ 000$)
19	Знос виробничих основних засобів	21 000
20	Знос загальновиробничих основних засобів	1 000
21	Списано загальновиробничі витрати	1 000
22	Знос адміністративних основних засобів	2 000
23	Передача готової продукції на склад (визначається як собівартість: матеріали + зарплата + знос $= 1\ 500 + 26\ 000 + 21\ 000 + 1\ 000 = 49\ 500$)	49 500
24	Реалізовано готову продукцію	161 000
25	Нараховано ПЗ з ПДВ	26 833,33
26	Списано готову продукцію за собівартістю	49 500
27	Списано дохід від реалізації	161 000
28	Списано собівартість реалізованої продукції	49 500
29	Списано адміністративні витрати	2 000
30	Нараховано податок на прибуток (18%) (прибуток = $161\ 000 - 49\ 500 - 2\ 000 = 109\ 500 \rightarrow 18\%$)	19 863
31	Списано податок на прибуток	19 863
32	Списано фінансовий результат на нерозподілений прибуток	89 637
33	Перераховано до статутного капіталу	3 000

Журнал реєстрації господарських операцій

№	Зміст операції	Дт	Кт	Сума, грн	Тип балансових змін
1	Надійшли матеріали від постачальника (500 без ПДВ)	201	631	500	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)
2	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631	100	Збільшення активу, Зменшення пасиву (III тип)
3	Надійшли МШП від постачальника (500 без ПДВ)	22	631	500	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)
4	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631	100	Збільшення активу, Зменшення пасиву (III тип)
5	Використано матеріали на виробництво	23	201	1 500	Зміна структури активу (II тип)
6	Нарахована зарплата робітникам	23	661	26 000	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)
7	Утримано ПДФО (18%)	661	641	4 680	Зміна структури пасиву (II тип)
8	Утримано військовий збір (1,5%)	661	641	390	Зміна структури пасиву (II тип)
9	Нараховано ЄСВ (22%)	23	651	5 720	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)
10	Сплачено ПДФО	641	311	4 680	Зменшення активу, Зменшення пасиву (I тип)
11	Сплачено військовий збір	641	311	390	Зменшення активу, Зменшення пасиву (I тип)
12	Сплачено ЄСВ	651	311	5 720	Зменшення активу, Зменшення пасиву (I тип)
13	Отримано готівку до каси на зарплату	301	311	20 930	Зміна структури активу (II тип)
14	Видано готівку під звіт	372	301	1 500	Зміна структури активу (II тип)
15	Придбано верстат (2000 без ПДВ)	152	631	2 000	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)
16	Відображено податковий кредит з ПДВ	641	631	400	Збільшення активу, Зменшення пасиву (III тип)

17	Транспортні витрати на верстат	152	685	1 000	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)
18	Введено верстат в експлуатацію	10	152	3 000	Зміна структури активу (II тип)
19	Нараховано знос виробничих ОЗ	23	131	21 000	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)
20	Нараховано знос загальновиробничих ОЗ	91	131	1 000	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)
21	Списано загальновиробничі витрати	23	91	1 000	Зміна структури активу (II тип)
22	Нараховано знос адміністративних ОЗ	92	131	2 000	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)
23	Передано готову продукцію на склад	26	23	55 220	Зміна структури активу (II тип)
24	Реалізовано продукцію покупцю	361	701	161 000	Збільшення активу, Збільшення пасиву (IV тип)
25	Нараховано ПДВ на реалізацію	701	641	26 833	Збільшення пасиву (III тип)
26	Списано собівартість реалізованої продукції	901	26	55 220	Зміна структури активу (II тип)
27	Списано дохід на фінрезультат	701	791	134 167	Зміна структури пасиву (II тип)
28	Списано собівартість на фінрезультат	791	901	55 220	Зміна структури пасиву (II тип)
29	Списано адмінвитрати на фінрезультат	791	92	2 000	Зміна структури пасиву (II тип)
30	Нараховано податок на прибуток (18%)	981	641	13 850	Збільшення пасиву (III тип)
31	Списано податок на прибуток	791	981	13 850	Зміна структури пасиву (II тип)
32	Визначено чистий прибуток	791	44	63 097	Збільшення пасиву (III тип)
33	Перераховано до статутного капіталу	44	40	3 000	Зміна структури пасиву (II тип)

Оборотна відомість за синтетичними рахунками

Рахунки	Сальдо на 1 число місяця		Обороти за місяць		Сальдо на кінець періоду	
	ДТ.	КТ.	ДТ.	КТ.	ДТ.	КТ.
10 Основні засоби	88 620		3 000		91 620	
12 Нематеріальні активи	17 120				17 120	
131 Знос ОЗ		24 000		24 000		48 000
133 Знос НМА		1 060				1 060
152 Капітальні інвестиції			3 000	3 000		
201 Матеріали	1 230		500	1 500	230	
22 МШП	240		500		740	
23 Виробництво	70		55 220	55 220	70	
26 Готова продукція	28 600		55 220	55 220	28 600	
28 Товари	11 230				11 230	
301 Каса	1 070		20 930	1 500	20 500	
311 Поточний рахунок	130 430			31 720	98 710	
361 Покупці	400		161 000		161 400	
372 Підзвітні особи	90		1 500		1 590	
40 Статутний капітал		120 000		3 000		123 000
44 Нерозподілений прибуток		7 690	3 000	63 097		67 787
50 Довгострокові позики		120 000				120 000
60 Короткострокові позики		1 000				1 000
631 Постачальники		2 120		3 600		5 720
641 Розрахунки з бюджетом		540	5 670	45 753		40 623
651 Страхування (ЄСВ)		690	5 720	5 720		690
661 Оплата праці		2 000	5 070	26 000		22 930
685 Інші кредитори				1 000		1 000
701 Дохід від реалізації			161 000	161 000		
791 Фінансовий результат			134 167	134 167		
91 Загальновиробничі витрати			1 000	1 000		
92 Адміністративні витрати			2 000	2 000		
901 Собівартість реалізації			55 220	55 220		
981 Податок на прибуток			13 850	13 850		
Разом	279 100	279 100	687 567	687 567	431 810	431 810

БАЛАНС (Звіт про фінансовий стан)

на 01.02.20XX р.

Форма № 1 (НП(С)БО 1)

Підприємство	ТОВ "0-2-24_11_Прокоф'єв В.О."
Вид діяльності	Виробнича
Адреса	Харківська обл., м. Дергачі, вул. Залізнична, 9
Код ЄДРПОУ	12345678

АКТИВ

Код рядка	Стаття	На початок періоду	На кінець періоду
	I. Необоротні активи		
1000	Нематеріальні активи:	16,06	16,06
1001	первісна вартість	17,12	17,12
1002	накопичена амортизація	(1,06)	(1,06)
1010	Основні засоби:	64,62	43,62
1011	первісна вартість	88,62	91,62
1012	знос	(24,00)	(48,00)
1095	Усього за розділом I	80,68	59,68
	II. Оборотні активи		
1100	Запаси:	41,13	40,13
	виробничі запаси	1,23	0,23
	незавершене виробництво	0,07	0,07
	готова продукція	28,60	28,60
	товари	11,23	11,23
1110	Малоцінні та швидкозношувані предмети	0,24	0,74
1125	Дебіторська заборгованість за продукцію, товари,	0,40	161,40
1155	Інша поточна дебіторська заборгованість	0,09	1,59
1165	Гроші та їх еквіваленти:	131,50	119,21
1166	готівка	1,07	20,50
1167	рахунки в банках	130,43	98,71
1195	Усього за розділом II	173,36	323,07
1300	БАЛАНС	254,04	382,75

ПАСИВ

Код	Стаття	На початок	На кінець
	I. Власний капітал		
1400	Зареєстрований (пайовий) капітал	120,00	123,00
1420	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	7,69	67,79
1495	Усього за розділом I	127,69	190,79
	II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення		
1510	Довгострокові кредити банків	120,00	120,00
1595	Усього за розділом II	120,00	120,00
	III. Поточні зобов'язання і забезпечення		
1600	Короткострокові кредити банків	1,00	1,00
1615	Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи,	2,12	5,72
1620	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з	0,54	40,62
1625	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі	0,69	0,69
1630	Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з	2,00	22,93
1690	Інші поточні зобов'язання	–	1,00
1695	Усього за розділом III	6,35	71,96
1900	БАЛАНС	254,04	382,75

Керівник	_____	Сидоренко Ю.Б.
Головний бухгалтер	_____	Прокоф'єв В.О.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволяє зробити висновок, що автомобільні перевезення є однією з найважливіших складових транспортної системи України, яка забезпечує безперервність господарських зв'язків між регіонами, підприємствами та країнами. Їх ефективність безпосередньо впливає на розвиток економіки, логістики, торгівлі та соціальної мобільності населення.

Автомобільні перевезення являють собою господарську діяльність, що має комплексний техніко-економічний характер і охоплює організаційні, правові та облікові аспекти. Вони поділяються на вантажні, пасажирські та спеціальні, кожен із яких має власну специфіку організації, документального оформлення та державного контролю.

Нормативно-правова база, яка регулює діяльність автомобільного транспорту, включає систему законів, підзаконних актів та міжнародних угод. Основними документами виступають Закони України «Про автомобільний транспорт» та «Про ліцензування видів господарської діяльності», а також Постанова Кабінету Міністрів України № 1001, що встановлює ліцензійні умови провадження перевізної діяльності. Дотримання цих актів є запорукою законності, безпечності та прозорості транспортних послуг.

Важливим елементом організації перевезень є документальне забезпечення, яке охоплює оформлення товарно-транспортних накладних, подорожніх листів, актів виконаних робіт та інших первинних документів. Саме вони підтверджують факт перевезення, забезпечують облік транспортних операцій і слугують підставою для взаєморозрахунків між сторонами. У сучасних умовах активно впроваджується електронний документообіг (e-TTN, електронні подорожні листи, електронні акти), який спрощує процедури, підвищує оперативність і контрольованість перевізного процесу.

Процедура ліцензування є ключовим механізмом державного регулювання у сфері автомобільного транспорту. Вона забезпечує відбір на ринку лише тих суб'єктів, які мають належну матеріально-технічну базу,

кваліфікований персонал і відповідають технічним та фінансовим вимогам. Наявність чинної ліцензії є гарантією законності діяльності перевізника та його відповідальності перед споживачами й державою.

Контроль за дотриманням ліцензійних умов здійснюється Укртрансбезпекою, Національною поліцією та органами місцевого самоврядування. Ефективна система перевірок і застосування відповідальності запобігають нелегальним перевезенням, сприяють підвищенню рівня безпеки дорожнього руху й формуванню чесної конкуренції на транспортному ринку.

Отже, облік, документальне оформлення й ліцензування автомобільних перевезень є взаємопов'язаними елементами єдиної системи управління транспортною діяльністю. Їх правильна організація забезпечує прозорість, безпечність та ефективність роботи автотранспортних підприємств. Подальший розвиток галузі пов'язаний із цифровізацією процесів, гармонізацією українського законодавства з європейськими стандартами, підвищенням вимог до екологічності транспорту та якості послуг.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про автомобільний транспорт» від 5 квітня 2001 р. № 2344-III // *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 22. Ст. 105.
2. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 2 березня 2015 р. № 222-VIII // *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 23. Ст. 158.
3. Закон України «Про дорожній рух» від 30 червня 1993 р. № 3353-XII // *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 31. Ст. 338.
4. Постанова Кабінету Міністрів України № 1001 від 2 грудня 2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезень пасажирів, небезпечних вантажів і багажу автомобільним транспортом» // *Офіційний вісник України*. 2015. № 99.
5. Правила перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні: Наказ Міністерства транспорту України від 14.10.1997 р. № 363 // *Офіційний вісник України*. 1998. № 10.
6. Правила надання послуг пасажирського автомобільного транспорту: Постанова Кабінету Міністрів України № 176 від 18.02.1997 р.
7. Європейська угода про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів (ADR). Женева, 1957 р. [Чинна для України з 2000 р.].
8. Постанова Кабінету Міністрів України № 207 від 17.03.2021 р. «Про реалізацію експериментального проєкту щодо впровадження електронної товарно-транспортної накладної».
9. Наказ МВС України № 822 від 26.07.2018 р. «Про затвердження Правил дорожнього перевезення небезпечних вантажів».
10. Кузьмін О. Є., Григоренко О. Є. *Організація та управління автомобільними перевезеннями*. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 312 с.
11. Шевчук В. Я. *Бухгалтерський облік у сфері транспорту*. Київ: КНЕУ, 2019. 278 с.

12. Назаренко О. О. *Логістика і транспортні системи*. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2021. 256 с.
13. Гончарук П. В. *Транспортна діяльність: правове регулювання, документообіг і ліцензування*. Київ: Юрінком Інтер, 2022. 240 с.
14. Постанова КМУ №712 від 18.06.2024 «Про внесення змін до Ліцензійних умов...» (чинна з 20.08.2025)
15. Закон України №4337-ІХ від 27.03.2025 «Про вдосконалення ринку автомобільних перевезень»